Projekt

z dnia 14 października 2026 r.
Zatwierdzony przez .....

UCHWAŁA NR .....
RADY GMINY MARIANOWO

z dnia ..... 2026 r.

w sprawie przyjęcia raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030, za okres 2024-2025

Na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2025 r., poz. 647 ze zm.) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030, za okres 2024-2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

"Pod względem formalno prawnym bez zastrzeżeń"
RADCA PRAWNY
Renata Huninik

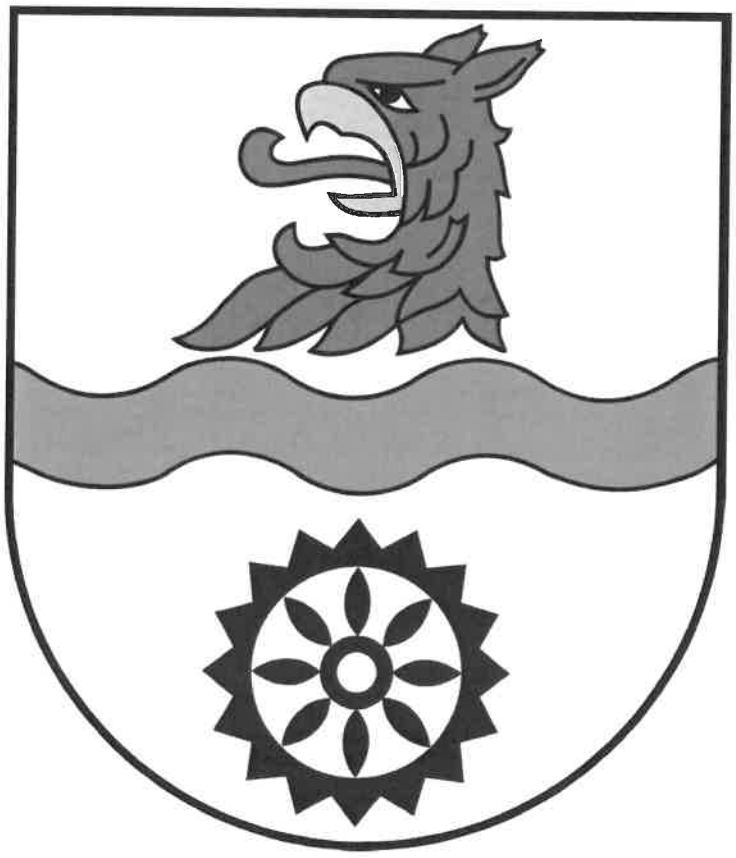
Załącznik do uchwały nr .....

Rady Gminy Marianowo

z dnia ..... 2026 r.

RAPORT

Z WYKONANIA PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA GMINY MARIANOWO ZA LATA 2024-2025

30 WRZEŚNIA 2026

ZAMAWIAJĄCY:

Gmina Marianowo

ul. Mieszka I 1

73-121 Marianowo

WYKONAWCA:

Envico Solutions

ul. Bursztynowa 28

07-200 Wyszków

Tel: +48 517 621 901

E-mail: samorzady@envico.com.pl

www.envico.com.pl

AUTOR OPRACOWANIA:

Mgr inż. Mateusz Puścian

Mateusz Puścian

.....

Inż. Krystian Rachubka

Krystian Rachubka

.....

Mgr Inż. Wioletta Kucharczyk

Kucharczyk Wioletta

.....

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP 5
2. STAN REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA 7
3. CHARAKTERYSTYKA GMINY MARIANOWO 9
3.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE 9
3.2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA 10
4. REALIZACJA CELÓW ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA 12
4.1. DZIAŁANIA W ZAKRESIE KLIMATU I POWIETRZA 12
4.1.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ 14
4.2. DZIAŁANIA W ZAKRESIE POPRAWY KLIMATU AKUSTYCZNEGO 16
4.2.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ 17
4.3. DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI 19
4.3.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ 19
4.4. DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ 20
4.4.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ 20
4.5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PRAWIDŁOWEGO GOSPODAROWANIA ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI 22
4.5.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ 22
4.6. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PRAWIDŁOWEGO UŻYTKOWANIA POWIERZCHNI ZIEMI 22
4.6.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ 23
4.7. DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW 23
4.7.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ 25
4.8. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH 25
4.8.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ 26
4.9. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH 26
4.9.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ 27
4.10. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI 28
4.10.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ 28
5. MONITORING REALIZACJI ZADAŃ 29
6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE 31
7. EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ OBSZARY WYMAGAJĄCE DALSZEJ POPRAWY 32
8. ZASADY DALSZEGO MONITORINGU 34

1. WSTĘP

Niniejszy dokument, został opracowany na podstawie art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (t.j. Dz. U. z 2025 r. poz. 647 z późn. zm.). Zgodnie z powyższą ustawą organ wykonawczy gminy co 2 lata sporządza raport z wykonania programu ochrony środowiska i przestawia go Radzie Gminy. Program Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030 został uchwalony uchwałą LVII/316/2023 Rady Gminy Marianowo z dnia 3 listopada 2023 roku.

Program jest podstawowym dokumentem koordynującym działania na rzecz ochrony środowiska na terenie gminy. Cele zawarte w Programie są wyznaczone i realizowane zgodnie z celami ochrony środowiska przyjętymi w programie powiatowym, wojewódzkim oraz określonymi dla polityki ekologicznej państwa.

Niniejszy Raport sporządzono na podstawie analizy realizacji celów oraz przewidzianych do wykonania w ramach tych celów zadań, ujętych w Programie Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030. Raport obejmuje okres od 2024 r. do 2025 r., tj. pierwsze lata realizacji Programu.

Zadania wynikające z Programu Ochrony Środowiska to:

- zadania własne gminy tzn. te przedsięwzięcia, które będą finansowane w całości lub częściowo ze środków będących w dyspozycji gminy. Obejmują one zarówno zadania o charakterze organizacyjno-prawnym jak i inwestycyjnym,
- zadania koordynowane, tzn. finansowane ze środków przedsiębiorstw oraz ze środków zewnętrznych, będących w dyspozycji organów i instytucji szczebla powiatowego, wojewódzkiego i centralnego, bądź instytucji działających na terenie gminy, ale podległych bezpośrednio organom powiatowym, wojewódzkim bądź centralnym.

Gminny Program Ochrony Środowiska został sporządzony na podstawie gruntownej znajomości aktualnego stanu środowiska w gminie. Podobnie jak polityka ekologiczna państwa określa on przed wszystkim:

- cele ekologiczne,
- priorytety ekologiczne,
- poziom celów długoterminowych,
- rodzaj i harmonogram działań ekologicznych,
- środki niezbędne do założonych celów.

Rosnące znaczenie zagadnień związanych z ochroną środowiska w różnych obszarach życia społecznego i gospodarczego wymaga opracowywania dokumentów porządkujących informacje o stanie środowiska przyrodniczego oraz wskazujących cele ekologiczne, których realizacja sprzyja zrównoważonemu rozwojowi danego obszaru.

Efektem procesu planowania są programy przedstawiające kierunki rozwoju systemu zarządzania ochroną środowiska, a także określające możliwe rozwiązania i warunki ich wdrażania. Do takich dokumentów należy Program Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030.

Istotne jest prowadzenie bieżącej weryfikacji zaplanowanych działań, dostosowywanie ich do aktualnych uwarunkowań oraz ocena stopnia ich wykonania. Analizy prowadzone w ujęciu czasowym umożliwiają wskazanie obszarów, w których następuje postęp, jak również tych, które wymagają dalszych działań.

Zestawienie uzyskanych wyników ze stanem polityki ochrony środowiska Gminy Marianowo, opisanym w raportowanym Programie, pozwala określić, w jakim zakresie zrealizowano przyjęte założenia oraz zaplanowane przedsięwzięcia.

Celem Raportu jest zatem ocena zakresu oraz stopnia realizacji zadań przewidzianych w raportowanym Programie. Na podstawie dostępnych danych dokonano także oceny stanu i jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Zakres informacji wymaganych w raporcie wynika z zapisów przyjętego Programu. W niniejszym dokumencie przedstawiono postęp w realizacji zadań ujętych w Programie. Na potrzeby opracowania raportu wykorzystano dane zawarte w sprawozdaniach Gminy Marianowo.

Do charakterystyki stanu środowiska wykorzystano przede wszystkim dane Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska oraz Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Szczecinie. Istotnym źródłem informacji w zakresie analizy wskaźnikowej były również dane publikowane przez Główny Urząd Statystyczny. W opracowaniu uwzględniono ponadto informacje dostępne w publikacjach instytucji zajmujących się ochroną środowiska na terenie Gminy Marianowo oraz dane literaturowe.

2. STAN REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA

Zgodnie z zapisami Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030 dzięki kompleksowemu ujęciu stanu środowiska na terenie gminy możliwe stało się zdefiniowanie celów środowiskowych do jakich powinno się dążyć kierując dobrem środowiska. Cele środowiskowe zostały osiągnięte poprzez realizację konkretnych zadań.

Ocenę realizacji założeń Programu Ochrony Środowiska odniesiono do poszczególnych, nakreślonych w Programie, kierunków ochrony środowiska. Dla wyszczególnionych kierunków, na etapie tworzenia POŚ zdefiniowano szereg zadań. Raport ma na celu określenie stopnia realizacji owych zadań w latach 2024-2025. Poniżej przedstawiono syntetyczne oceny i informacje o realizacji zadań w rozbiciu na poszczególne obszary tematyczne zgodnie z zapisami w POŚ.

W oparciu o diagnozę stanu środowiska oraz zagrożenia środowiska zdefiniowano najważniejsze priorytety ochrony środowiska w Gminie Marianowo:

I. **W zakresie klimatu i powietrza:**
   - Rozwój instalacji OZE na terenie gminy,
   - Modernizacja wymiana indywidulanych źródeł ciepła,
   - Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy,
   - Rozwój OZE,
   - Poprawa efektywności energetycznej obiektów na terenie gminy,
   - Zmniejszenie zanieczyszczeń spowodowanych przez emisje pojazdów uczestniczących w ruchu drogowym,
   - Edukacja mieszkańców.

II. **W zakresie zagrożenia hałasem:**
   - Minimalizacja negatywnych skutków oddziaływania ruchu drogowego.

III. **W zakresie pól elektromagnetycznych:**
   Brak realizacji zadań w zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych

IV. **W zakresie gospodarowania wodami:**
   Brak realizacji zadań w zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

V. **W zakresie gospodarki wodno-ściekowej:**

– Rozwój infrastruktury wodnokanalizacyjnej na terenie gminy.

VI. **W zakresie zasobów geologicznych:**

Brak realizacji zadań w zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

VII. **W zakresie gleb:**

Brak realizacji zadań w zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

VIII. **W zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów:**

Brak realizacji zadań w zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

IX. **W zakresie zasobów przyrodniczych:**

Brak realizacji zadań w zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

X. **W zakresie zagrożenia poważnymi awariami:**

Brak realizacji zadań w zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

3. CHARAKTERYSTYKA GMINY MARIANOWO

3.1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE

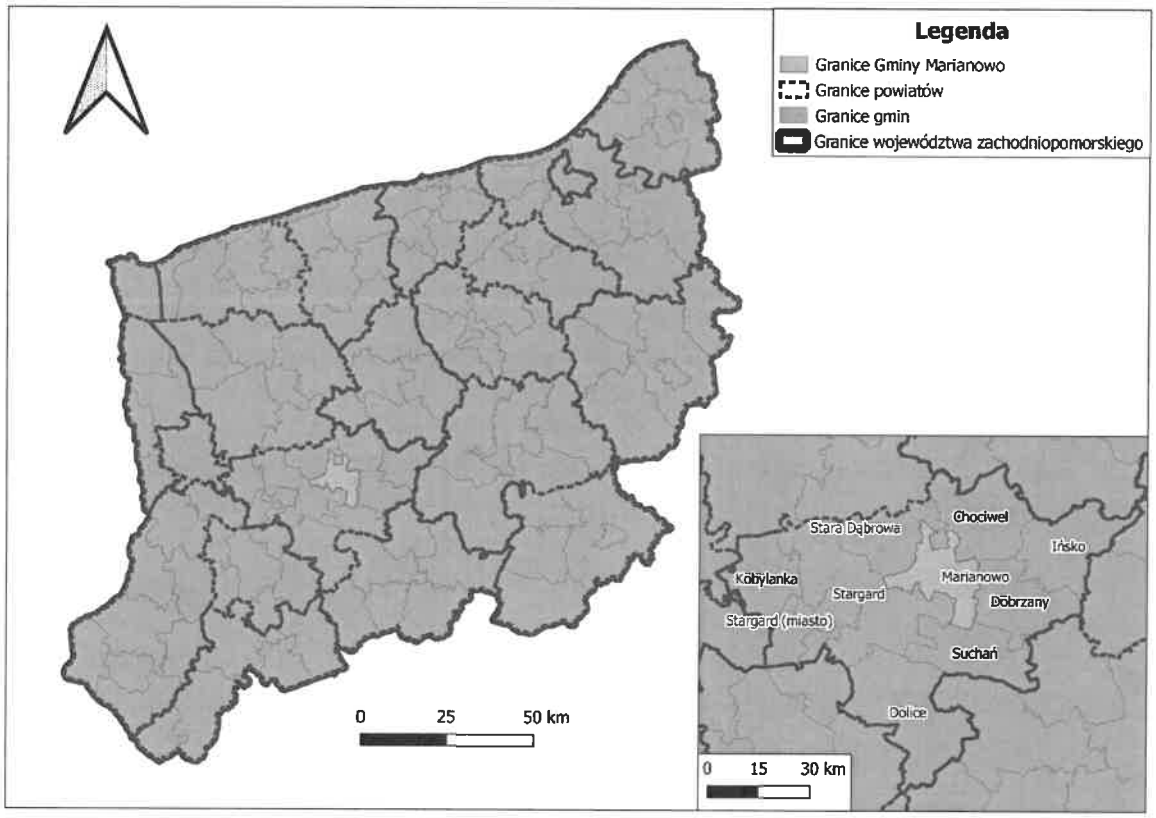
Gmina Marianowo jest gminą wiejską położoną w środkowej części województwa zachodniopomorskiego i wraz z dziewięcioma innymi jednostkami samorządu terytorialnego tworzy powiat stargardzki. Gmina Marianowo podzielona jest na 8 sołectw[1]. Łączna powierzchnia gminy wynosi 102 km^2 (10 194 ha), co na tle województwa, dla tego rodzaju gmin, stanowi wartość poniżej średniej[2].

Gmina Marianowo położona jest w środkowej części powiatu stargardzkiego i graniczy z następującymi Jednostkami Samorządu Terytorialnego:

- od północnego-zachodu graniczy z Gminą Stara Dąbrowa (powiat stargardzki),
- od północnego-wschodu z Gminą Chociwel (powiat stargardzki),
- południowego – zachodu z Gminą Stargard (powiat stargardzki)
- od południa z Gminą Suchań (powiat stargardzki),
- od wschodu z Gminą Dobrzany (powiat stargardzki).

Odległość od miejscowości Marianowo do Stargardu w zależności od wybranej trasy wynosi średnio około 18 km, natomiast do miasta wojewódzkiego Szczecina ok. 52 km.
Zgodnie z podziałem fizyko-geograficznym Polski wg Kondrackiego[3] Gmina Marianowo położona jest w obrębie mega regionu Pozaalpejskiej Europy Środkowej, w prowincji Niżu Środkowoeuropejskiego, na granicy podprowincji Pobrzeża Południowobałtyckiego z Pojezierzem Południowobałtyckim, makroregionów Pobrzeża Szczecińskiego oraz Pojezierza Zachodniopomorskiego na granicy mezoregionów Równiny Nowogardzkiej oraz Pojezierza Ińskiego.

[1] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Marianowo
[2] Bank Danych Lokalnych, GUS
[3] Podział fizyko-geograficznym Polski wg Kondrackiego

Rysunek 1. Położenie Gminy Marianowo na tle podziału administracyjnego
Opracowanie własne

3.2. SYTUACJA DEMOGRAFICZNA

Zgodnie z danymi GUS na dzień 31.12.2025 r. Gminę Marianowo zamieszkiwały 2 825 osoby, z czego 1 397 stanowili mężczyźni, natomiast 1 428 kobiety. Powierzchnia gminy wynosi 102 km^2 co wraz z liczbą zamieszkujących ją ludzi daje gęstość zaludnienia na poziomie 27,7 os./km^2.

Tabela 1. Demografia w gminie Marianowo w latach 2024-2025

Wskaźnik	Jednostka miary	Rok 2024	Rok 2025
Liczba ludności ogółem	Osoba	2 866	2 825
Liczba mężczyzn	Osoba	1 418	1 397
Liczba kobiet	osoba	1 448	1 428
Saldo migracji wewnętrznych	osoba	-8	-26
Saldo migracji zagranicznych	osoba	-1	0
Przyrost naturalny	osoba	-5	-9
Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem			
W wieku przedprodukcyjnym	%	17,1	16,6
W wieku produkcyjnym	%	61,1	60,9
W wieku poprodukcyjnym	%	21,8	22,5

Opracowanie własne na podstawie GUS

Z powyższych zestawień wynika, że stan liczby ludności w latach 2024-2025 nieznacznie się zmniejszył, o 41 osób co daje 1,5%.

4. REALIZACJA CELÓW ZAWARTYCH W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA

4.1. DZIAŁANIA W ZAKRESIE KLIMATU I POWIETRZA

Realizacja celów w zakresie klimatu i powietrza, należy w dużej mierze do obowiązków podmiotów gospodarczych, osób fizycznych, dlatego trudno jest określić stopień realizacji założonych celów. Największe ilości zanieczyszczeń emitowanych do powietrza pochodzą z zakładów, lokalnych kotłowni, palenisk domowych, drogi krajowej nr 20 oraz drogi wojewódzkiej nr 140, które są głównymi osiami komunikacyjnymi o bardzo dużym natężeniu ruchu.

Wszystkie nowe budynki i budowle, zarówno sektora prywatnego jak i gospodarczego, budowane są obecnie w nowej technologii uwzględniającej termoizolację. Dotyczy to montażu nowej generacji okien oraz ocieplania ścian warstwą styropianu lub wełny mineralnej oraz stosowanie odnawialnych źródeł energii. Istniejące obiekty budowlane są sukcesywnie izolowane termicznie w zależności od możliwości finansowych właściciela lub zarządcy obiektu.

Do głównych problemów w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego na terenie Gminy Marianowo należy zaliczyć przede wszystkim emisję z sektora komunalno-bytowego, związaną z eksploatacją indywidualnych, w tym pozaklasowych, źródeł ciepła oraz spalaniem paliw stałych. Na dzień 31.12.2025 r. na terenie gminy funkcjonowało 460 pozaklasowych kotłów na paliwo stałe, co daje 64% wszystkich kotłów. Istotnym źródłem emisji jest również transport drogowy, szczególnie w rejonie drogi krajowej nr 20. Wyzwaniem pozostaje dalsza wymiana nieefektywnych źródeł ciepła, poprawa efektywności energetycznej budynków oraz zwiększanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Gmina prowadzi inwentaryzację lokalnych kotłowni przy wykorzystaniu Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków.[4]

Na terenie gminy Marianowo znajdują się instalacje wykorzystujące odnawialne źródła energii na obiektach użyteczności publicznej:

- mikroinstalacja fotowoltaiczna PV 10,92 kW – świetlica wiejska w Sulinie 20,
- mikroinstalacja fotowoltaiczna PV 9,66 kW – świetlica wiejska w Wiechowie,
- mikroinstalacja fotowoltaiczna PV 9,2 kW – Dom Strażaka w Marianowie,
- mikroinstalacja fotowoltaiczna PV 6,44 kW – remiza OSP w Gogolewie.

[4] Gmina Marianowo

– elektrownia fotowoltaiczna o łącznej mocy do 3 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną. Farma składa się z trzech niezależnie działających bloków o mocy do 1 MW każdy. Lokalizacja: działki nr 293/2, nr 292/9 oraz nr 292/1 w obrębie geodezyjnym Wiechowo.[5]

Gmina Marianowo uczestniczy w rozwoju pozyskania energii z OZE poprzez realizacje instalacji na obiektach użyteczności publicznej. Ponadto gmina Marianowo prowadzi postępowania dotyczące dużych elektrowni fotowoltaicznych polegające w głównej mierze na wydawaniu decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz decyzji o warunkach zabudowy. W latach 2024-2025 wydano dwie decyzje środowiskowe dla 2 farm fotowoltaicznych: o mocy do 35 MW w obr. Wiechowo i o mocy do 45 MW w obr. Trąbki. Toczy się 1 postępowanie o wydanie decyzji środowiskowej na budowę elektrowni fotowoltaicznej o mocy do 16 MW w obr. Wiechowo; dwa postepowania zostały zawieszone do czasu dostarczenia raportu o oddziaływaniu elektrowni na środowisko (w obr. Kępy i Marianowo).[6]

Podstawę oceny jakości powietrza stanowią określone w Rozporządzeniu Ministra Środowiska poziomy substancji w powietrzu: dopuszczalne, docelowe, celów długoterminowych i alarmowe. W niektórych przypadkach w ww. rozporządzeniu określono dozwoloną liczbę przekroczeń określonego poziomu, a także terminy, w których określony poziom powinien zostać osiągnięty. Wartości poszczególnych poziomów substancji w powietrzu zostały zróżnicowane ze względu na ochronę zdrowia ludzi i ochronę roślin. Dla każdego z tych kryteriów zostały określone odrębne wymagania dotyczące lokalizacji stacji pomiarowych, a także wymaganego zakresu wykonywanych badań. W ocenach prowadzonych pod kątem spełnienia kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi obecnie uwzględnia się: dwutlenek siarki (SO_2), dwutlenek azotu (NO_2), tlenek węgla (CO), benzen (C_6H_6), ozon (O_3), pył PM_{10} i $PM_{2,5}$, metale ciężkie: ołów (Pb), arsen (As), kadm (Cd) i nikiel (Ni) w pyle PM_{10} oraz benzo(a)piren (B(a)P) w pyle PM10. Oceny dokonywane pod kątem spełnienia kryteriów odniesionych do ochrony roślin obejmują: dwutlenek siarki (SO_2), tlenki azotu NOx i ozon (O_3).

Ze względu na brak stacji pomiarowej jakości powietrza na terenie Gminy Marianowo należy bazować na danych dla całej strefy zachodniopomorskiej w skład której wchodzi gmina.

[5] Gmina Marianowo
[6] Gmina Marianowo

W tabeli przedstawiono klasy jakości powietrza dla poszczególnych zanieczyszczeń w strefie zachodniopomorskiej w latach 2024 i 2025.

Tabela 2. Wyniki klasyfikacji strefy pod kątem ochrony zdrowia dla strefy zachodniopomorskiej

Wskaźnik	Jednostka	Rok 2024	Rok 2025	Zmiana wskaźnika*
Dwutlenek siarki (SO2)	Klasa	A	A	
Dwutlenek azotu (NO2)		A	A	
Tlenek węgla (CO)		A	A	
Benzen (C6H6)		A	A	
Ozon (O3)		A	A	
Pył zawieszony PM10		A	A	
Ołów (Pb)		A	A	
Arsen (As)		A	A	
Kadm (Cd)		A	A	
Nikiel (Ni)		A	A	
Benzo(a)piren (B(a)P)		A	A	
Pył zawieszony PM2,5		A1	A1	

Opracowanie własne na podstawie Rocznej oceny jakości powietrza w województwie zachodniopomorskim
**Gdzie:*
kolor zielony – poprawa lub brak zmian przy pozytywnej wartości wskaźnika,
kolor czerwony – pogorszenie lub negatywna wartość wskaźnika

Gmina Marianowo realizuje działania o charakterze edukacyjnym. Podczas imprezy „Lato z Sydonią w 2025 r. został przeprowadzony konkurs dla dorosłych pn.: „Test wiedzy o Czystym Powietrzu" w ramach działań edukacyjno-informacyjnych prowadzonych przez Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Czyste Powietrze. W Urzędzie Gminy można uzyskać pomoc przy uzyskaniu dofinansowania do wymiany nieefektywnych źródeł ciepła oraz termomodernizacji w ramach programu Czyste Powietrze.[7]

4.1.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

Na terenie Gminy Marianowo w latach 2024-2025 założono realizację zadań związanych z budową kompleksu oświatowo-sportowego z instalacjami OZE i pompami ciepła, utworzenie punktu konsultacyjnego w ramach programu Czyste Powietrze, termomodernizację obiektów użyteczności publicznej, utworzenie Spółdzielni Energetycznej, modernizację oświetlenia,

[7] Gmina Marianowo

budowę ścieżki pieszo-rowerowej oraz działania edukacyjne. Realizacja tych celów przyczyniła się do zmniejszenia zapotrzebowania na energię elektryczną, wzrost odnawialnych źródeł energii oraz zwiększenie świadomości mieszkańców co przełożyło się na ograniczenie niskiej emisji i poprawę stanu powietrza w gminie.

W zakresie ochrony klimatu i powietrza założono realizację 7 zadań.

Tabela 3. Zadania związane z poprawą klimatu i powietrza realizowane na terenie gminy Marianowo

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1	Budowa kompleksu oświatowo-sportowego: szkoła podstawowa, przedszkole oraz hala sportowa w Marianowie z instalacjami OZE i pompami ciepła	2024	Zrealizowano	Do końca grudnia 2025 roku wykonano m.in. stan zero, podkład betonowy oraz wewnętrzne instalacje sanitarne, a także rozpoczęto montaż drewnianej konstrukcji nośnej. Inwestycja została zakończona w sierpniu 2026 r.	0,00 zł	Budżet Gminy Rządowy Fundusz Polski Ład
		2025			0,00 zł	
		2026			7 487 000,00 zł	
2	Utworzenie w gminie Punktu konsultacyjnego w ramach programu Czyste Powietrze	2025	Zrealizowano	Umowę na uruchomienie Punktu podpisano w dniu 21 marca 2025 r.	25 103,40 zł	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie
3	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej wraz z wymianą źródła ciepła – budynek Urzędu Gminy	2024	Nie zrealizowano	W 2024 roku dwa razy ogłaszano przetarg na realizację tego zadania. Postępowanie ostatecznie nie zostało rozstrzygnięte. Powodem był brak złożenia ofert w ogłoszonych postępowaniach	-	-
		2025				

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
4	Utworzenie Spółdzielni Energetycznej w celu umożliwienia produkcji oraz konsumpcji energii na poziomie lokalnym	2024 2025	Nie zrealizowano	Na terenie Gminy Marianowo dotychczas nie utworzono spółdzielni energetycznej. Wynika to przede wszystkim ze stosunkowo rozproszonego i niewielkiego potencjału istniejących instalacji OZE.	-	-
5	Modernizacja oświetlenia na terenie Gminy Marianowo	2025	Zrealizowano	Wymiana 352 istniejących opraw sodowych na nowoczesne oprawy LED.	668 800,00 zł	Budżet Gminy Rządowy Fundusz Polski Ład
6	Budowa ścieżki pieszo-rowerowej po nasypie kolejowym Trąbki-Marianowo	2024 2025	W trakcie realizacji	Opracowano dokumentację techniczną. Zaktualizowano kosztorysy dla inwestycji.	125 460,00 zł 4 500,00 zł	Budżet Gminy
7	Organizacja rajdów rowerowych jako promocja ekologicznych środków transportu	2025	Zrealizowano	W dniu 28 czerwca 2025 r. w ramach wydarzenia „Lato z Sydonią" odbył się V Rodzinny Rajd Rowerowy, którego start zlokalizowano na plaży gminnej w Marianowie.	Brak kosztów	-

Opracowanie własne na podstawie POŚ, gmina Marianowo

4.2. DZIAŁANIA W ZAKRESIE POPRAWY KLIMATU AKUSTYCZNEGO

Hałas w środowisku to wszelkiego rodzaju niepożądane, nieprzyjemne i uciążliwe dźwięki w danym miejscu i czasie o częstotliwościach w zakresie 16 – 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania. Największa uciążliwość hałasu obserwowana jest na obszarach położonych wzdłuż szlaków komunikacyjnych. Należy się spodziewać, że w najbliższych latach natężenie ruchu kołowego (w tym maszyn rolniczych) będzie wzrastać,

co przyczyni się do zwiększenia natężenia hałasu w sąsiedztwie tych szlaków. Uciążliwość hałasu może być pośrednio zmniejszana poprzez realizację inwestycji z zakresu przebudowy czy modernizacji dróg, a także poprzez tworzenie wzdłuż tras o wysokim natężeniu ruchu pasów zieleni izolacyjnej.

Głównym źródłem hałasu na terenie Gminy Marianowo jest przede wszystkim komunikacja drogowa i kolejowa, która jednak ma znacznie mniejszy wpływ. Do głównych szlaków komunikacyjnych przebiegających przez teren gminy oraz powodujących podstawowe źródło hałasu należą:

- droga krajowa nr 20 relacji Stargard Szczeciński - Chociwel - Węgorzyno - Drawsko Pomorskie - Czaplinek - Szczecinek - Biały Bór - Miastko - Bytów - Kościerzyna - Żukowo – Gdynia,
- droga wojewódzka nr 142 łącząca drogę ekspresową S3 z drogą krajową nr 20,
- Linia kolejowa nr 202 relacji Gdańsk Główny – Stargard,

Linia kolejowa nr 403 relacji Piła Północ – Ulikowo.

Zgodnie z informacjami udostępnionymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Szczecinie na terenie gminy Marianowo oraz na terenie powiatu stargardzkiego nie prowadzono badań hałasu w ostatnich latach.

4.2.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W ramach ograniczenia uciążliwości hałasu na terenie gminy Marianowo dokonano modernizacji i przebudowy dróg. Działania te miały wpływ na ograniczenie emisji hałasu drogowego na terenie gminy.

W zakresie ochrony akustycznej założono realizację 3 zadań.

Dodatkowo w ramach zadania pn. „Modernizacja sieci dróg w powiecie stargardzkim" w 2025 roku została zmodernizowana część drogi powiatowej nr 1734Z od miejscowości Marianowo w kierunku Wiechowa o długości 0,99 km. Gmina Marianowo przekazała na ten cel wkład własny w wys. 30 034,82 zł. Zadanie zostało zrealizowane w 95% ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład.

Tabela 4. Zadania związane z poprawą klimatu akustycznego realizowane na terenie gminy Marianowo

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1	Modernizacja drogi powiatowej nr 1734Z na obszarze zabudowanym w miejscowości Wiechowo	2025	W trakcie realizacji	W październiku i listopadzie 2025 r. odbyły się konsultacje społeczne dot. przebudowy drogi. W listopadzie 2025 r. wszczęto postępowanie zakończone wydaniem decyzji środowiskowej dla przedsięwzięcia pn. „Przebudowa i rozbudowa drogi powiatowej 1734Z – przejście przez miejscowość Wiechowo".	-	-
2	Przebudowa drogi w obszarze zabudowanym miejscowości Dalewo	2024	Zrealizowano	Inwestycja obejmowała przebudowę drogi w obszarze zabudowanym miejscowości Dalewo. Przebudowano odcinek drogi o długości 987,52 m	4 892 578,45 zł	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład
3	Modernizacja dróg gminnych w Dzwonowie umożliwiających dojazd do drogi krajowej, warsztatów terapii zajęciowej, świetlicy wiejskiej, kościoła, cmentarza	2024	Zrealizowano	Inwestycja obejmowała modernizację dróg gminnych w Dzwonowie zapewniających dojazd m.in. do drogi krajowej nr 20, świetlicy wiejskiej, warsztatów terapii zajęciowej, kościoła i cmentarza. W ramach zadania wykonano m.in. przebudowę nawierzchni drogowych, poboczy oraz zjazdów.	1 798 727,34 zł	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład

Opracowanie własne na podstawie POŚ, gmina Marianowo

4.3. DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODAROWANIA WODAMI

Gmina Marianowo w całości znajduje się w zasięgu dorzecza rzeki Odry, na obszarze zlewni Iny, która sama nie przepływa przez teren gminy. Wody otwarte w gminie stanowią rzeki: Krąpiel, Krępa, Pęzinka i Dołżnica, a także jeziora: Marianowskie, Wiechowskie oraz stawy rybne Dzwonowo. Głównym elementem wyróżniającym się w krajobrazie obszaru gminy jest rynna jeziora Marianowskiego i jeziora Wiechowskiego oraz dolina rzeki Krąpiel. Rzeka Krąpiel od wschodu zasilana jest przez rzekę Krępa oraz liczne drobne cieki przecinające rozległe obniżenia użytków zielonych z enklawami lasów[8].

Gmina Marianowo leży w granicach 7 zlewni Jednolitych Części Wód Powierzchniowych rzecznych oraz 2 jeziornych, którymi są:

- RW600009198549 Reczyca,
- RW600009198889 Pęzinka,
- RW6000091989299 Małka,
- RW600009198874 Giełdnica,
- RW600009198833 Krąpiel od źródeł do Kanii wraz z Kanią,
- LW11101 Piasno,
- RW6000091988699 Krępa,
- RW600011198899 Krąpiel od Kanii do ujścia,
- LW11095 Marianowskie.

W latach 2024-2025 nie przeprowadzono badań na terenie gminy Marianowo w ramach PMŚ badania monitoringowe jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP).

Do najważniejszych źródeł zanieczyszczeń wód powierzchniowych na terenie gminy Marianowo należą: spływy obszarowe z terenów rolnych, nieuregulowane spływy wód deszczowych z terenów zurbanizowanych, przesięki z nieszczelnych szamb, odprowadzania ścieków nieoczyszczonych na terenach wiejskich wprost do gruntu.

4.3.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W okresie objętym raportem w latach 2024-2025 nie realizowano zadań w zakresie poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych.

[8] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Marianowo

4.4. DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI WODNO-ŚCIEKOWEJ

Według danych Urzędu Gminy w Marianowie w 2025 roku 92,7% ludności gminy korzystało z sieci wodociągowej, natomiast z sieci kanalizacyjnej 40%.

Głównym źródłem zanieczyszczeń wód są czynniki antropogeniczne wiążące się przede wszystkim z niewłaściwym prowadzeniem działalności gospodarczo-bytowej oraz wciąż niedostateczne uregulowanie gospodarki wodno-ściekowej. Nieoczyszczone ścieki odprowadzone są często do nieszczelnych szamb, stanowiąc poważne źródło zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych. Dużym problemem jest także niewłaściwa eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków, co pociąga za sobą generowanie ścieku o parametrach znacznie przekraczających przyjęte normy.[9]

Tabela 5. Sieć wodno-kanalizacyjna na terenie gminy Marianowo w latach 2021-2022

Wskaźnik	Jednostka	Rok 2021	Rok 2022
Długość sieci wodociągowej	km	36,2	36,2
Liczba przyłączy wodociągowych	szt.	404	412
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	szt.	2 655	2 620
Długość sieci kanalizacyjnej	km	19,9	19,9
Liczba przyłączy kanalizacyjnych	szt.	221	222
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	szt.	1 143	1 130
Udział mieszkańców korzystających z sieci wodociągowej	%	92,6	92,7
Udział mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej	%	39,9	40,0
Zbiorniki bezodpływowe	szt.	172	183
Oczyszczalnie przydomowe	szt.	90	97

Opracowanie własne na podstawie GUS, gmina Marianowo

4.4.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W okresie sprawozdawczym zadania dotyczące gospodarki wodno-ściekowej zapisane w Programie Ochrony Środowiska nie zostały zrealizowane. Zapewnienie mieszkańcom

[9] Gmina Marianowo

systemu zbiorowego zaopatrzenia ludności w wodę oraz prawidłowe zagospodarowanie ścieków jest jednym z priorytetowych zadań zapisanych w Programie Ochrony Środowiska, a także podstawowym obowiązkiem władz samorządowych.

Zadania obejmowały przede wszystkim budowę i rozbudowę sieci kanalizacji sanitarnej.

Realizacja tych celów przyczyniłaby się do poprawy gospodarki wodno-ściekowej na terenie gminy.

W zakresie ochrony gospodarki wodno-ściekowej założono realizację 2 zadań.

Tabela 6. Działania związane z racjonalną gospodarką wodno-ściekową na terenie gminy Marianowo

Lp.	Zadanie	Rok realizacji	Status realizacji	Informacja na temat realizacji	Poniesiony koszt	Źródło finansowania
1	Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z lokalnymi oczyszczalniami ścieków w miejscowościach: Krzywiec, Czarnkowo, Dalewo, Gogolewo. W Krzywcu dodatkowo budowa stacji zlewnej	2024 - 2025	W trakcie realizacji	Rozpoczęły się prace mające na celu pozyskanie nieruchomości pod teren oczyszczalni ścieków w Krzywcu z zasobu KOWR. W 2025 dokonano podziału geodezyjnego, który miał na celu wyłonienie działki pod oczyszczalnię. Ponadto w przyjętym planie ogólnym nadano stosowne przeznaczenie nowo wydzielonej działce jako strefa infrastrukturalna.	4 489,50 zł	Budżet Gminy
2	Rozbudowa istniejącej sieci kanalizacyjnej na nowo powstałych i powstających obszarach zabudowy mieszkaniowej – obszar ewidencyjny Marianowo i Wiechowo	2024 - 2025	W trakcie realizacji	Trwa procedura przejęcia sieci kanalizacyjnej o łącznej długości 381 m wybudowanej przez firmę BERGPOL SP. Z O.O. w obrębie ewidencyjnym Wiechowo. Przejęcie planowane jest w 2027 roku	-	-

Opracowanie własne na podstawie POŚ, gmina Marianowo

4.5. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PRAWIDŁOWEGO GOSPODAROWANIA ZASOBAMI GEOLOGICZNYMI

Złoża surowców przedstawiają naturalne skupienia kopalin, których wydobycie może przynieść korzyść gospodarczą. Są rozmieszczone nierównomiernie w przyrodzie, a ich występowanie i możliwość wykorzystania zależą w dużej mierze od budowy geologicznej.

Gmina Marianowo jest średnio zasobna w surowce mineralne. Zgodnie z bazą danych Państwowego Instytutu Geologicznego, na terenie Gminy Marianowo znajduje się 8 udokumentowanych złóż surowców mineralnych. Część z nich nie jest obecnie eksploatowana, a w niektórych wydobycie zostało zaniechanie.

Na terenie gminy Marianowo stwierdza się występowanie surowców mineralnych z grup kopalin pospolitych[10]:

- kruszywa naturalnego,
- torfów, gytii wapiennej i kredy jeziornej,
- surowców ilastych,

oraz z grupy kopalin podstawowych – wód geotermalnych.

4.5.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W okresie objętym raportem w latach 2024-2025 nie realizowano zadań w zakresie prawidłowego gospodarowania zasobami geologicznymi.

4.6. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PRAWIDŁOWEGO UŻYTKOWANIA POWIERZCHNI ZIEMI

Gmina Marianowo jest typowo rolnicza. Gleby są determinowane przez rodzaj skał na których zostały utworzone, oraz przez warunki glebotwórcze występujące w poszczególnych obszarach Gminy. Występują tu gleby bielicowe i gleby brunatne, które dzielą się na brunatno-kwaśne oraz brunatno-wyługowane[11].

Większość gleb gminy charakteryzuje się średnią i niską zasobnością w składniki pokarmowe. W większości występują gleby od IIIa do VI klasy bonitacyjnej. Wśród gruntów ornych największy udział stanowią gleby średnie. Najurodzajniejsze gleby występują

[10] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Marianowo
[11] Program Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030

w północno – zachodniej części gminy na wschód od nieistniejącego PGR Kępy i w południowej części gminy w okolicy Dalewa i Wiechowa[12].

Nasilające się wpływy różnorodnych form działalności rolniczej, produkcyjno-usługowej i urbanizacyjnej na obszarze gminy mogą przyczynić się do niekorzystnych zmian w naturalnych warunkach glebowych. Zmiany te będą wówczas przejawiać się w postaci szeregu form degradacji pokrywy glebowej i prowadzić do wytworzenia gleb o zmienionym profilu i właściwościach fizykochemicznych.

4.6.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W okresie objętym raportem w latach 2024-2025 nie realizowano zadań w zakresie prawidłowego użytkowania powierzchni ziemi.

4.7. DZIAŁANIA W ZAKRESIE GOSPODARKI ODPADAMI I ZAPOBIEGANIA POWSTAWANIU ODPADÓW

Gmina Marianowo zgodnie z Planem gospodarki odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032 została zakwalifikowana do regionu wschodniego[13].

Zasady funkcjonowania gminnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi określają szczegółowo akty prawa miejscowego. Od dnia 1 lipca 2015 r., w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi, mieszkańcy mają obowiązek stosować się do praw i zasad obowiązujących w Związku Gmin Dolnej Odry, do którego przystąpiła Gmina Marianowo. Każdy mieszkaniec jest zobowiązany segregować odpady komunalne[14].

W poniższej tabeli przedstawiono ilość poszczególnych frakcji odpadów komunalnych odebranych w roku 2024 i 2025. Informacje na temat ilości poszczególnych frakcji odpadów pochodzą z rocznych sprawozdań sporządzanych przez podmioty odbierające odpady komunalne od właścicieli nieruchomości zamieszkałych i niezamieszkałych.

[12] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Marianowo
[13] Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2020-2026 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2027-2032
[14] Urząd Gminy Marianowo

Tabela 7. Ilość odpadów komunalnych odebranych z terenu gminy Marianowo w latach 2024 i 2025

Kod odpadów	Rodzaj odpadów	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2024 roku [Mg]	Masa odebranych odpadów komunalnych w 2025 roku [Mg]
15 01 01	Opakowania z papieru i tektury	19,60	22,46
15 01 06	Zmieszane odpady opakowaniowe	92,40	93,14
15 01 07	Opakowania ze szkła	65,10	61,75
16 01 03	Zużyte opony	9,64	10,73
20 01 11	Tekstylia	0,00	1,44
20 01 36	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż w 20 01 21, 20 01 23, 20 01 35	1,32	1,49
20 02 01	Odpady ulegające biodegradacji	70,50	73,42
20 03 01	Niesegregowane odpady komunalne	588,02	580,80
20 03 07	Odpady wielkogabarytowe	76,10	90,02
Łączna masa odebranych odpadów komunalnych w tonach [Mg]		**922,68**	**935,25**

Opracowania własne na podstawie Raport o stanie Gminy Marianowo za rok 2025

Na terenie gminy Marianowo nie funkcjonuje stacjonarny Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych. W 2025 roku mieszkańcy mogli bezpłatnie korzystać z prowadzonego przez Związek Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) zlokalizowanego w gminie Dolice na działce nr 1416. Dodatkowo mieszkańcy mogli korzystać z Ogólnodostępnego Punktu Selektywnego Gromadzenia Odpadów zlokalizowanego przy cmentarzu komunalnym w Marianowie, do którego można było dostarczać odpady takie jak:

- meble i inne odpady wielkogabarytowe,
- zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny,
- zużyte opony, z wyłączeniem opon pochodzących z działalności rolniczej oraz z pojazdów większych niż pojazdy o dopuszczalnej masie całkowitej do 3,5 tony.

Punkt przyjmował odpady w każdy wtorek w godz. 9.00 – 10.00.[15]

Największymi problematy dotyczącymi gospodarki odpadowej na terenie Gminy Marianowo są:

- duża ilość wytwarzanych i odbieranych zmieszanych odpadów komunalnych: 588,02 Mg w 2024 r. i 580,80 Mg w 2025 r.),

[15] Raport o stanie Gminy Marianowo za rok 2025

- konieczność dalszego zwiększania udziału odpadów zbieranych selektywnie, szczególnie poprzez ograniczanie ilości odpadów trafiających do frakcji zmieszanej,
- problemy z selektywnym zbieraniem odpadów z frakcji tekstylia – mieszkańcy wrzucają ten odpad do pojemników na odpady zmieszane,
- podrzucanie odpadów do lasów.[16]

Gmina Marianowo realizuje działania o charakterze edukacyjnym. W latach 2024-2025 gmina wspomagała szkoły tj. Szkoła Podstawowa w Marianowie i Niepubliczna Szkoła Podstawowa w Gogolewie w przeprowadzaniu konkursów dla dzieci wszystkich oddziałów o tematyce proekologicznej poprzez fundowanie nagród w tych konkursach. Konkursy odbywały się w ramach Dnia Ziemi i/lub Akcji „Sprzątanie świata".[17]

4.7.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W okresie objętym raportem w latach 2024-2025 nie realizowano zadań w zakresie gospodarki odpadami i zapobiegania powstawaniu odpadów.

4.8. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH

Celem ochrony przyrody jest utrzymanie procesów ekologicznych i stabilności ekosystemów oraz zachowanie różnorodności biologicznej poprzez zapewnienie ciągłości istnienia gatunków roślin, zwierząt i grzybów, wraz z ich siedliskami, przez ich utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony. Głównym zadaniem jest ochrona walorów krajobrazowych, zieleni oraz zadrzewień, utrzymywanie lub przywracanie do właściwego stanu ochrony siedlisk przyrodniczych, a także pozostałych zasobów, tworów i składników przyrody oraz kształtowanie właściwych postaw człowieka wobec przyrody przez edukację, informowanie i promocję w dziedzinie ochrony przyrody.

Gmina Marianowo pod względem występowania form ochrony przyrody i bioróżnorodności biologicznej jest terenem umiarkowanym. Na obszarze tym znajdują się:

- Rezerwat Przyrody „Gogolewo",
- Natura 2000 – obszar specjalnej ochrony „Ostoja Ińska",
- Użytki ekologiczne „Stawy Lutkowskie",

[16] Gmina Marianowo
[17] Gmina Marianowo

- Użytki ekologiczne „Niebieski korytarz ekologiczny koryta rzeki Iny i jej dopływów – VIII",
- pomniki przyrody.

Istotną funkcję w ochronie bioróżnorodności pełnią lasy, będące siedliskiem życia największej liczby gatunków roślin i zwierząt. W okresie sprawozdawczym obejmującym lata 2024-2025 na terenie gminy Marianowo powierzchnia lasów zwiększyła się o 0,74 ha.

Tabela 8. Zasoby przyrodnicze na terenie gminy Marianowo

Wyszczególnienie	Jednostka	Rok 2024	Rok 2025
Obszary prawnie chronione	ha	48,76	48,76
Rezerwaty przyrody	ha	3,00	3,00
Lesistość	%	26,5	26,5
Powierzchnia lasów	ha	2 775,68	2 776,39

Opracowanie własne na podstawie Bank Danych Lokalnych, GUS

4.8.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W okresie objętym raportem w latach 2024-2025 nie realizowano zadań w zakresie zasobów przyrodniczych.

4.9. DZIAŁANIA W ZAKRESIE PÓL ELEKTROMAGNETYCZNYCH

Pole elektromagnetyczne stanowią stały i istotny czynnik oddziałujący na organizm ludzki. Naturalne i sztuczne pola elektromagnetyczne towarzyszą człowiekowi wszędzie – w miejscu zamieszkania, w pracy, w podróży, a ich coraz bardziej intensywne występowanie jest konsekwencją rozwoju techniki.

Do najważniejszych źródeł promieniowania należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- wojskowe i cywilne urządzenia radionawigacji i radiolokacji,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

Największe oddziaływanie w postaci promieniowania niejonizującego wykazują linie elektroenergetyczne wysokich napięć. Ich występowanie wymaga określenia stref ochronnych, zależnych od natężenia pola elektrycznego. Pod liniami o napięciu 110-400 kV może występować II strefa ochronna z zakazem lokalizacji budynków mieszkalnych.

Przez obszar gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 110 kV. Jest to linia relacji Morzyczyn[18]. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy jest lokalizacja 3 stacji bazowych telefonii komórkowej.

Ocenę oddziaływania pól elektromagnetycznych na środowisko przeprowadza się zgodnie z Ustawą *Prawo Ochrony Środowiska* w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska na podstawie badań monitoringowych oraz informacji o źródłach emitujących pola.

Przez obszar gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna o napięciu 110 kV. Jest to linia relacji Morzyczyn[19]. Źródłem promieniowania elektromagnetycznego na terenie gminy jest lokalizacja 3 stacji bazowych telefonii komórkowej.

W latach 2024-2025 Główny Inspektor Ochrony Środowiska nie przeprowadził badań natężania promieniowania elektromagnetycznego na terenie Gminy Marianowo.

4.9.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W okresie objętym raportem w latach 2024-2025 nie realizowano zadań w zakresie pól elektromagnetycznych.

[18] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Marianowo
[19] Zmiana Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Marianowo

4.10. DZIAŁANIA W ZAKRESIE ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI

Zgodnie z definicją zawartą w ustawie Prawo Ochrony Środowiska, mówiąc o:

- poważnej awarii rozumie się przez to zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem,
- poważnej awarii przemysłowej rozumie się przez to poważną awarię w zakładzie.

Na obszarze gminy Marianowo nie zidentyfikowano zakładów przemysłowych o zwiększonym ryzyku wystąpienia awarii.

4.10.1. STOPIEŃ REALIZACJI ZADAŃ

W okresie objętym raportem w latach 2024-2025 nie realizowano zadań w zakresie zagrożenia poważnymi awariami.

5. MONITORING REALIZACJI ZADAŃ

W celu zobrazowania efektów realizacji działań związanych z ochroną środowiska w tabeli nr 9 zestawiono wartości wskaźników monitorowania realizacji zadań ujętych w Programie.

Tabela 9. Wskaźniki monitorowania efektów realizacji związanych z ochroną środowiska

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Gmina Marianowo		Zmiana wskaźnika
			Rok 2024	Rok 2025	
Sieć wodociągowa					
1	Długość sieci wodociągowej	km	36,2	36,2	– 0
2	Przyłącza wodociągowe prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	404	412	↑ 8
3	Ludność korzystająca z sieci wodociągowej	osób	2 655	2 620	↓ 35
4	Korzystający z wodociągu w % ogółu ludności	%	92,6	92,7	↑ 0,1
Sieć kanalizacyjna					
5	Długość sieci kanalizacyjnej	km	19,9	19,9	– 0
6	Przyłącza kanalizacyjne prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	sztuk	221	222	↑ 1
7	Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	osób	1 143	1 130	↓ 13
8	Korzystający z kanalizacji w % ogółu ludności	%	39,9	40,0	↑ 0,1
Oczyszczanie ścieków komunalnych					
9	Oczyszczalnie komunalne	sztuk	0	0	– 0
10	Oczyszczalnie przydomowe	sztuk	90	97	↑ 7
11	Zbiorniki bezodpływowe	sztuk	172	183	↑ 11
Gospodarka odpadami					
12	Zmieszane odpady komunalne zebrane w ciągu roku	Mg	588,02	580,80	↑ 0,78
13	Masa zebranych odpadów komunalnych w przeliczeniu na 1 mieszkańca gminy	kg	203,8	205,20	↑ 1,4
14	Procent mieszkańców deklarujących selektywną zbiórkę odpadów komunalnych	%	100,0	100,0	– 0

Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Gmina Marianowo		Zmiana wskaźnika
			Rok 2024	Rok 2025	
Powierzchnia lasów					
15	Wskaźnik lesistości	%	26,5	26,5	– 0
16	Powierzchnia lasów	ha	2775,68	2776,39	↓ 0,71
Obszary chronione					
19	Obszary chronione prawnie	ha	48,76	48,76	– 0
20	Rezerwaty przyrody	ha	3,0	3,0	– 0
21	Użytki ekologiczne	ha	45,76	45,76	– 0
22	Pomniki przyrody	Szt.	16	16	– 0
Odnawialne Źródła Energii					
23	Ilość działających elektrowni wiatrowych na terenie gminy	Szt.	Bd.	Bd.	– Bd.
24	Powierzchnia istniejących na terenie gminy kolektorów słonecznych	m^2	Bd.	Bd.	– Bd.
25	Powierzchnia istniejących na terenie gminy ogniw fotowoltaicznych	m^2	Bd.	Bd.	– Bd.
Jakość powietrza					
26	Dwutlenek siarki (SO2)	Klasa	A	A	–
27	Dwutlenek azotu (NO2)		A	A	–
28	Pył zawieszony PM10		A	A	–
29	Pył zawieszony PM2,5		A1	A1	–
30	Benzen (C6H6)		A	A	–
31	Tlenek węgla (CO)		A	A	–
32	Ołów (Pb)		A	A	–
33	Ozon (O3)		A	A	–
34	Arsen (As)		A	A	–
35	Kadm (Cd)		A	A	–

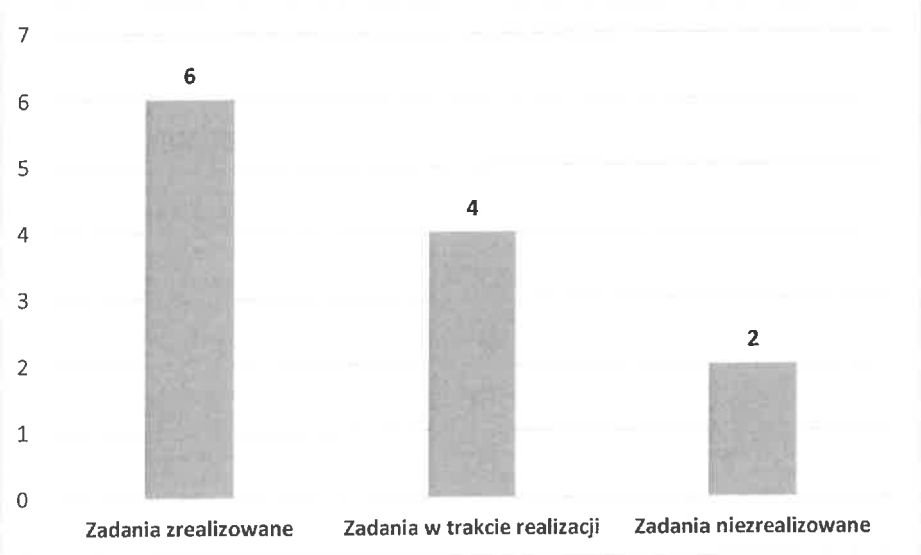
Lp.	Wskaźnik	Jednostka	Gmina Marianowo		Zmiana wskaźnika
			Rok 2024	Rok 2025	
36	Nikiel (Ni)		A	A	–
37	Benzo(a)piren (B(a)P)		A	A	–

Brak zmiany wskaźnika
Pozytywna zmiana wskaźnika
Negatywna zmiana wskaźnika

Opracowanie własne na podstawie GUS, Gmina Marianowo

6. CELE PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA, ZADANIA I ICH FINANSOWANIE

Celem sporządzenia Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030" za lata 2024-2025 była ocena stopnia realizacji i analiza ujętych w Programie działań wraz z poniesionymi nakładami finansowymi oraz aktualna ocena stanu środowiska. Analizie poddano 12 zadań, które zostały wyznaczone w ramach 3 obszarów interwencji. W latach objętych raportem, zrealizowano 6 zadań, rozpoczęto realizację 4 zadań, nie zrealizowano 2 zadań.

Wykres 1. Stopień realizacji zadań w latach 2024-2025
Opracowanie własne na podstawie POŚ, gmina Marianowo

Podjęte działania finansowane pochodziły głównie z budżetu gminy Marianowo oraz przy udziale środków zewnętrznych np. Polski Ład, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie.

Przedsięwzięcia realizowane w latach 2024-2025 w połączeniu z realizacją zadań o charakterze edukacyjnym w dużej mierze przyczyniły się do poprawy warunków środowiskowych w gminie Marianowo. Zmiany stanu środowiska widoczne będą dopiero w dłuższej perspektywie czasowej, dlatego też niniejszy Raport z realizacji celów i zadań, określonych w Programie ochrony środowiska nie jest jednoznacznym odzwierciedleniem efektów realizacji Programu.

Realizacja zadań w latach 2024-2025 zawartych w poszczególnych obszarach tematycznych daje podstawy do osiągnięcia przyjętych celów i priorytetowych kierunków działań Programu ochrony środowiska, zgodnych z polityką ochrony środowiska , a tym samym gwarantuje zrównoważony rozwój gminy.

Realizowane zadania przyczyniły się do korzystnych z punktu widzenia ochrony środowiska zmian. Wybrane z niektórych pozytywnych zmian to:

- Modernizacja i przebudowa dróg co wpływa na ograniczenie hałasu komunikacyjnego, zmniejszenie emisji gazów i pyłów do powietrza,
- rozwój odnawialnych źródeł emisji co powoduje poprawę jakości powietrza,
- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy, poprzez sukcesywne prowadzenie kampanii edukacyjnych.

7. EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA ORAZ OBSZARY WYMAGAJĄCE DALSZEJ POPRAWY

Do najistotniejszych efektów realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030, osiągniętych w latach 2024-2025, należy zaliczyć zarówno działania przynoszące pozytywne rezultaty, jak i zagadnienia wymagające dalszej poprawy oraz kontynuacji działań naprawczych.

Zmiany pozytywne w latach 2024-2025 lub utrzymanie korzystnego stanu środowiska obejmowały przede wszystkim:

- realizację działań ograniczających emisję zanieczyszczeń, obejmujących termomodernizację obiektów użyteczności publicznej,
- poprawę warunków komunikacyjnych poprzez modernizację i przebudowę fragmentów dróg gminnych, co może przyczyniać się do ograniczenia uciążliwości hałasu komunikacyjnego oraz poprawy bezpieczeństwa i komfortu użytkowników dróg,

- wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców gminy.

Obszary wymagające dalszej poprawy:

- nadal istotnym wyzwaniem pozostaje ograniczanie niskiej emisji z sektora komunalno-bytowego; na koniec 2025 r. na terenie gminy funkcjonowało 460 pozaklasowych kotłów na paliwo stałe, stanowiących 64% wszystkich kotłów, dlatego konieczna jest dalsza wymiana nieefektywnych źródeł ciepła, termomodernizacja budynków oraz rozwój odnawialnych źródeł energii,
- na terenie gminy wzrosła liczba zbiorników bezodpływowych ze 172 do 183, dlatego niezbędne jest prowadzenie ich systematycznej ewidencji i kontroli, sprawdzanie częstotliwości opróżniania oraz ograniczanie ryzyka przedostawania się nieoczyszczonych ścieków do gruntu i wód,
- pomimo wzrostu liczby przydomowych oczyszczalni ścieków z 90 do 97 konieczne jest dalsze wspieranie takich instalacji na terenach, gdzie budowa kanalizacji zbiorczej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, a także kontrolowanie prawidłowości ich eksploatacji,
- w gospodarce odpadami problemem pozostaje duża masa niesegregowanych odpadów komunalnych, wynosząca 580,80 Mg w 2025 r. oraz wzrost całkowitej ilości odebranych odpadów komunalnych; wymagane jest dalsze ograniczanie frakcji zmieszanej i poprawa jakości selektywnej zbiórki, zwłaszcza tekstyliów,
- istotnym wyzwaniem jest brak stacjonarnego PSZOK na terenie Gminy Marianowo, a także przypadki porzucania odpadów w lasach, które wskazują na potrzebę kontynuowania działań edukacyjnych i informacyjnych skierowanych do mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami,
- w zakresie klimatu akustycznego konieczna jest kontynuacja modernizacji dróg, ukończenie przygotowywanej przebudowy drogi powiatowej nr 1734Z w Wiechowie,

Ocena ogólna i rekomendacje: biorąc pod uwagę przedstawione dane, realizację Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo należy ocenić pozytywnie. Przeważają działania korzystne dla środowiska, szczególnie w zakresie ochrony powietrza, wykorzystania odnawialnych źródeł energii oraz poprawy klimatu akustycznego.

Jednocześnie wskazane jest kontynuowanie działań naprawczych i prewencyjnych, w szczególności poprzez:

- dalszą rozbudowę kanalizacji sanitarnej oraz przydomowych oczyszczalni ścieków,

- systematyczną kontrolę zbiorników bezodpływowych i sposobu zagospodarowania nieczystości ciekłych,
- ograniczanie emisji z indywidualnych źródeł ciepła oraz promowanie odnawialnych źródeł energii,
- prowadzenie działań edukacyjnych dotyczących jakości powietrza, gospodarki odpadami i ochrony przyrody,
- uwzględnianie w dokumentach planistycznych potrzeby zachowania terenów zieleni, powierzchni biologicznie czynnych oraz rozwiązań sprzyjających ochronie powietrza, w tym niskoemisyjnych systemów grzewczych i odnawialnych źródeł energii tam, gdzie jest to technicznie możliwe.

8. ZASADY DALSZEGO MONITORINGU

W procesie wdrażania programu ochrony środowiska istotne znaczenie ma bieżąca kontrola jego realizacji oraz ocena stopnia wykonania zaplanowanych zadań w odniesieniu do przyjętych celów. Z tego względu konieczne jest funkcjonowanie systemu monitorowania, który umożliwia ocenę postępów we wdrażaniu programu oraz wskazanie ewentualnych potrzeb jego modyfikacji.

Niniejszy dokument stanowi realizację obowiązku monitorowania i oceny efektów wdrażania obowiązującego Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024-2027 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2030, w zakresie obejmującym lata 2024-2025.

System kontroli środowiska stanowi narzędzie wspierające prawne, finansowe i społeczne instrumenty zarządzania środowiskiem. Dostarcza informacji o skuteczności działań podejmowanych na rzecz ochrony środowiska i może stanowić podstawę do oceny prowadzonej polityki środowiskowej, a także jedno z kluczowych kryteriów wykorzystywanych przy jej dalszym kształtowaniu.

Mierniki efektów ekologicznych są w znacznej części dostępne jako dane pozyskiwane w ramach istniejących systemów kontroli, sprawozdawczości i monitoringu środowiska.

Stały monitoring realizacji zapisów programu powinien być prowadzony w cyklu dwuletnim. Oznacza to konieczność sporządzania raportu z wykonania obowiązującego dokumentu co dwa lata. Wyniki raportu powinny wskazywać obszary wymagające poprawy

oraz kierunki, na których należy skoncentrować dalsze działania. Kolejny okres obejmie realizację zadań w latach 2026-2027, po czym powinien zostać opracowany następny raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska. Ze względu na dostępność danych zasadne jest sporządzenie go nie wcześniej niż w IV kwartale 2028 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport z wykonania programu ochrony środowiska, który przedkłada Radzie Gminy.

Program Ochrony Środowiska dla Gminy Marianowo na lata 2024–2027 z perspektywą do roku 2030 został przyjęty uchwałą Nr LVII/316/2023 Rady Gminy Marianowo z dnia 27 października 2023 r.

Przedłożony raport obejmuje ocenę stopnia realizacji zadań określonych w Programie w latach 2024–2025. Zawiera informacje o podjętych działaniach, osiągniętych efektach oraz stanie realizacji zaplanowanych przedsięwzięć, a także wskazuje przyczyny ewentualnych opóźnień lub braku realizacji poszczególnych zadań.

Przedstawienie raportu Radzie Gminy Marianowo umożliwi ocenę dotychczasowych postępów w realizacji celów i kierunków działań określonych w Programie oraz stanowi element monitorowania polityki środowiskowej Gminy.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest uzasadnione.

WÓJT GMINY
Mateusz Ruciński